

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО - РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

« _____ » _____ 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр**

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність **242 Туризм**

(шифр і назва)

Освітня програма **Туризм**

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

наказ №51-02 від 10.06.2021

Статус навчальної дисципліни **вибіркова**

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: **українська**

Дніпро – 2024

Назва навчальної дисципліни // Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму». Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 11 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Ходак О. В., старший викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024, протокол № 12

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 4 років 22.08.2024, протокол № 12

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» є формування системи професійних компетентностей з використання основ економіки і менеджменту міжнародного туризму, сутності та особливостей його організації та управління для ефективного розвитку; формування у студентів сучасного економічного мислення щодо тенденцій розвитку міжнародного туризму на світовому та національному туристичних ринках; глибокого комплексного розуміння проблем економіки міжнародного туризму, здійснення комерційної та неприбуткової діяльності та опанування навичок їх практичного розв'язання.

Передбачені компетентності:

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

K13. Здатність планувати та управляти часом.

K18. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

K19. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

K33. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єкта туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративноуправлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПРН 13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПРН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН26. Знати та використовувати у професійній діяльності тенденції розвитку світового туристичного ринку.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: Вивчення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Туристичне країнознавство», «Рекреаційні комплекси світу», «Основи туризмознавства», «Організація туристичних подорожей», «Економіка туристичного підприємства», «Маркетинг у туризмі», «Менеджмент у туризмі».

Форми проведення занять: *лекції, семінарські заняття, практичні заняття.*

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за *навчальний семестр*.

З навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» передбачено:

- для денної форми навчання – *екзамен*.

За результати вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- реальний ринок туристичних послуг і перспективи його розвитку в світі та в Україні; -
- особливості створення міжнародних туристичних підприємств та їх роль в організації міжнародного туризму;
- принципи, механізми та інструменти міжнародного і національного регулювання туристичного бізнесу;
- місце та роль менеджменту міжнародного туризму в загальній системі управління туристичним підприємством;
- зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на менеджмент міжнародного туризму;
- основні особливості інтеграційних процесів у сфері туризму;
- методи управління туристичними підприємствами та їх персоналом у сфері міжнародного туризму;
- організацію системи франчайзинга в туристичній індустрії;
- основні моделі менеджменту в міжнародному туризмі щодо створення та підтримки гостинності.

Вміти:

- аналізувати різні аспекти управління міжнародним туризмом на макро- та мікрорівнях: мотивація туристичних поїздок, формування туристичного продукту і його ціни, стратегію діяльності і розвитку індустрії.
- професійно оцінювати конкретну ситуацію у межах національного та міжнародного туристичного ринку.
- аналізувати внутрішнє і зовнішнє середовище щодо організації та управління наданням туристичних послуг у міжнародному туризмі;
- обирати стратегічні альтернативи розвитку туристичних підприємств у сфері міжнародного туризму.

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні аспекти функціонування сфери міжнародного туризму

Тема 1. Міжнародний туризм у системі світової економіки

Міжнародний туризм як економічний феномен. Історія становлення міжнародного туризму як галузі світової економіки. Основні поняття й сутність економіки міжнародного туризму. Економічні функції міжнародного туризму. Сутність та значення мультиплікативного ефекту в міжнародному туризмі

Тема 2. Фактори розвитку та значення міжнародного туризму.

Фактори розвитку міжнародного туризму. Економічне значення міжнародного туризму. Тенденції розвитку ринку міжнародного туризму в Україні та світі: динаміка туристичних потоків; частка туристичних послуг в загальному експорті та імпорті послуг України; кількість ліцензіатів – туроператорів та турагентів в Україні; аналіз основних показників діяльності ліцензіатів; забезпечення санаторно-курортними та оздоровчими закладами.

Тема 3. Глобальний туристичний ринок

Методологія обліку в міжнародному туризмі. Статистика та облік туристичних потоків. Статистика туристичних доходів і витрат. Методи статистичного обліку в туризмі. Основні напрямки удосконалення статистики та обліку міжнародного туризму

Тема 4. Організаційний механізм функціонування індустрії міжнародного туризму

Поняття турпродукт та сутність туристичного продукту. Сутність та структура виробництва туристичного продукту. Учасники ринку послуг міжнародного туризму. Характеристика і особливості функціонування франчайзингу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

Теоретико-прикладні аспекти менеджменту міжнародного туризму

Тема 5. Менеджмент в сфері міжнародного туризму: теоретичні аспекти

Методи управління міжнародним туризмом в Україні. Основні інструменти методів державного управління. Сутність та особливості статистичної системи міжнародного туризму. Вплив міжнародних туристичних організацій на управління міжнародним туризмом. Особливості функціонування ТНК в міжнародному туризмі.

Тема 6. Сутність управління в міжнародному туризмі

Особливості інтеграційних процесів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму. Вимоги щодо управління комплексом міжнародного туризму в інтеграційних умовах. Особливості концепції маркетингового менеджменту.

Тема 7. Інструменти управління підприємствами з надання послуг міжнародного туризму

ООН в системі міжнародного туристичного співробітництва. Види міжнародних туристичних організацій. Всесвітня туристична організація (UNWTO). Регіональні проекти ЮНВТО з просування туризму. Система управління в міжнародному туризмі

Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших складових сфери міжнародного туризму.

Сутність та класифікація підприємств сфери міжнародного туризму. Організація діяльності підприємств міжнародного туризму в Україні. Вимоги до здійснення підприємницької діяльності в сфері міжнародного туризму в Україні. Управління підприємствами галузі міжнародного туризму. Конкурентоспроможність підприємств міжнародного туризму. Проведення аналізу основних показників функціонування підприємств в галузі міжнародного туризму.

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за *навчальний семестр*.

З навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» передбачено:

- для денної форми навчання – *залік*.

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Комунікативний менеджмент» застосовуються такі основні види контролю знань:

- поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:

- усне опитування;
- тестовий контроль;
- підсумковий контроль – у вивчення навчальної дисципліни у формі заліка.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати

заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Поточна атестація зі змістового модулю 1 проводиться після вивчення теми № 4 у вигляді контрольної роботи (теми 1-8).

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної .
75–82		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками .

68–74	Задовільно	D	« Задовільно » – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки .
60–67		E	« Достатньо » – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35–59	Незадовільно	FX	« Умовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34		F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не засвоєний ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі ; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль II семестр - ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота	
≤ 40	≤ 20	
≤ 60		≤ 60
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100		
ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль II семестр - ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота	
≤ 20	≤ 40	
≤ 60		≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку екзамена (П) = ПК+ З ≤ 100		

«Критерії оцінювання аудиторної роботи у вигляді усної відповіді здобувачів»

ПОЯСНЕННЯ	
8	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні предметної області навчальної дисципліни
5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком або мають академічні заборгованості за іншими (підтвердженими документально) обставинами передбачено окремий вид роботи.

Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це вид індивідуальної позааудиторної роботи студента, яка виконується самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Формою контролю індивідуальної роботи студента є перевірка виконання теоретичного і практичного завдання.

Мета КПЗ: самостійне опрацювання програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи з чинним законодавством.

Вимоги до КПЗ: КПЗ виконується у формі письмової роботи, яка передбачає виконання теоретичного і практичного завдання у формі розв'язання задачі. Працюючи індивідуально студенти повинні продемонструвати уміння правильно застосовувати теоретичний матеріал на практиці. Виконання КПЗ є однією із форм перевірки знань студентів, що сприяє закріпленню і поглибленому засвоєнню знань з навчальної дисципліни. Робота повинна включати також теоретичне та практичне підґрунтя виконання індивідуального завдання, тобто має бути складений перелік джерел інформації, які застосовувалися під час виконання роботи. Також до роботи можуть бути долучені ксерокопії основних наукових публікацій за темою КПЗ. КПЗ є одним із залікових модулів, тому оцінюється і впливає на загальну (підсумкову) оцінку. Завершене КПЗ подається у роздрукованому та електронному варіантах викладачу, який читає лекційний курс та приймає залік з даної дисципліни не пізніше, ніж за 2 тижні до дня заліку. Максимальна кількість балів за таку роботу – 20.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 2 (оновлюється в разі необхідності)
до Робочої програми з навчальної дисципліни

Додаток 1.1.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

«__» _____ 2024 р.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 242 ТУРИЗМ
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2024/2025 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА Обсяг 4 кредит ЄКТС 120 годин

Кафедри туристичного та готельно - ресторанного бізнесу
(назва кафедри)

Курс 4 Групи T-21

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семинари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти функціонування сфери міжнародного туризму.							
1	Тема 1. Міжнародний туризм у системі світової економіки.	14	6	2	2	2	8
2	Тема 2. Фактори розвитку та значення міжнародного туризму	14	6	2	2	2	8
3	Тема 3. Глобальний туристичний ринок.	14	6	2	2	2	8
4	Тема 4. Організаційний механізм функціонування індустрії міжнародного туризму.	16	6	2	2	2	10
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>		58	24	8	8	8	34
Змістовний модуль 2. Теоретико-прикладні аспекти менеджменту міжнародного туризму.							
5	Тема 5. Менеджмент в сфері міжнародного туризму: теоретичні аспекти.	16	6	2	2	2	10
6	Тема 6. Сутність управління в міжнародному туризмі.	16	6	2	2	2	10
7	Тема 7. Інструменти управління підприємствами з надання послуг міжнародного туризму.	14	6	2	2	2	8
8	Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших складових сфери міжнародного туризму.	16	6	2	2	2	10
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>		62	24	8	8	8	38

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семинари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Разом за семестр	120	48	16	16	16	72
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>екзамен</i>					

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 242 Туризм
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2024/2025 навчальний рік

Основна:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Джинджоян В. В., Тесленко Т. В., Горб К. М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2022. 340 с.

Додаткова:

1. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

2. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями / за заг. ред. І.Л. Сазонця*. Дніпро, 2023. С. 55 – 65

3. Білоножка А. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного туризму. *ОСВІТА І НАУКА*, 2021, №1.

4. Петрушенко Ю. М. Чинники розвитку міжнародного туризму. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*, 2021. № 3. С.

203-208.

5. Сардак С.Е., Кучер М.М. Менеджмент в туризмі: зміст, особливості, тенденції розвитку. Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу : монографія. Дніпро : Пороги, 2020. 504 с., с.425-436.

6. Антонюк К.В. Функціональна диверсифікація міжнародного туристичного ринку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, Серія Економічні науки. Випуск 4. 2014. С. 5-9

Інформаційні ресурси

1. 10 найкращих готельних брендів світу. URL: <https://lesroches.edu/blog/top-hotel-brands/>
2. Ахілеш Ганті Що таке ефект мультиплікатора? Формула та приклад. URL: <https://www.investopedia.com/terms/m/multipliereffect.asp>
3. Бердетт Метт. ТНК та глобальний туризм. URL: <https://www.geographycasestudy.com/tncs-and-global-tourism/>
4. Важливість туризму для місцевої економіки URL: <https://cumberlandbusiness.com/news/importance-of-tourism-to-local-economies/>
5. Відкрийте для себе Skyscanner. URL: <https://www.skyscanner.net/aboutskyscanner.aspx>
6. Гвідо Феррарі, Хосе Мондехар Хіменес, Яньюн Чжао. Статистична інформація економіки туризму. Перспектива національних рахунків. URL: <https://www.aimspress.com/article/doi/10.3934/NAR.2022012?viewType=HTML>
7. Глосарій туристичних термінів. URL: <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>
8. Дані FRONTUR та EGATUR Національного статистичного інституту (INE). URL: https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2023/20230202_international-tourists.aspx

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр** Спеціальність **242 ТУРИЗМ**
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

Освітня програма

ТУРИЗМ

наказ №51-02 від 10.06.2021

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Форма навчання

Денна

(денна/заочна)

у 2024/2025 навчальному році

Плани семінарських (практичних)
занять обговорені та схвалені
на засіданні кафедри
22.07.2024 р., протокол №12
Завідувач кафедри

_____ **Тетяна Тесленко**
(місце)

Дніпро – 2024

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні аспекти функціонування сфери міжнародного туризму

Тема 1. Міжнародний туризм у системі світової економіки

1. Принципи та проблеми економіки міжнародного туризму.
2. Дослідження вкладу міжнародного туризму в економіку країн основних туристичних регіонів світу.
3. Економічні функції міжнародного туризму: основні характеристики, способи вдосконалення та посилення впливу на економічні результати.
4. Туристичний мультиплікатор, як фактор виміру економічних вигід туристичної діяльності.
5. Організаційний механізм функціонування міжнародного туризму.
6. Вивчити зарубіжний досвід функціонування організаційного механізму регулювання міжнародного туризму.
7. Дослідити основні напрямки діяльності організаційних структур, що утворені в результаті транскордонного та міжнародного співробітництва з метою сприяння розвитку міжнародного туризму. Проаналізувати їх ефективність.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.
2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.
3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.
4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.
5. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

Тема 2. Фактори розвитку та значення міжнародного туризму.

1. Детальний розгляд факторів розвитку міжнародного туризму в Україні та країнах туристичних регіонів світу: нормативно-законодавча база, туристичні ресурси, бізнес-середовище, інфраструктура, чинники впливу. Порівняти ситуацію в Україні та світі та зробити висновки щодо заходів усунення негативних факторів впливу.

2. Економічне значення міжнародного туризму. Частка впливу міжнародного туризму в ВВП країн. Провести аналітичну роботу. Дослідити платіжний баланс України та визначити частку міжнародного туризму в експорті-імпорті сфери послуг.

3. Проаналізувати тенденції розвитку ринку міжнародного туризму в Україні та світі: динаміка туристичних потоків; частка туристичних послуг в загальному експорті та імпорті послуг України; кількість ліцензіатів – туроператорів та турагентів в Україні; аналіз основних показників діяльності ліцензіатів; забезпечення санаторно-курортними та оздоровчими закладами. Крім того, дані рекомендовано доповнити можливими даними статистики, які можливо знайти у відкритому доступі на офіційних спеціалізованих порталах країн.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

Тема 3. Глобальний туристичний ринок

1. Отримання теоретико-практичних навичків з розробки турпродукту. На прикладі обраного самостійно виду туризму слід розробити структуру турпродукту, максимально включити основні складові, що формують вартість турпродукту.

2. Провести алгоритм взаємодії учасників ринку послуг міжнародного туризму, визначити місце кожного учасника та їх функції в розвитку галузі в цілому. Порівняти алгоритм взаємодії в Україні та європейських країнах.

3. Надати характеристику і особливості функціонування франчайзингу в Україні та світі (мережі туроператорів, агентів, готелі та ін.).

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво

«Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями* / за заг. ред. І.Л. Сазонця. Дніпро, 2023. С. 55 – 65

Тема 4. Організаційний механізм функціонування індустрії міжнародного туризму

1. Проаналізувати методи управління міжнародним туризмом в Україні, визначити сновні інструменти методів державного управління, їх значимість та ефективність.

2. Вивчити зарубіжний досвід функціонування управлінського механізму регулювання галузі міжнародного туризму

3. Дослідити ефективність діяльності органів державної влади, що здійснюють регулювання туристичної галузі в Україні.

4. Дослідити особливості, структуру статистичної системи міжнародного туризму. Визначити основні складові статистичної системи України.

5. Вплив міжнародних туристичних організацій на управління міжнародним туризмом.

6. На конкретних прикладах розглянути особливості функціонування ТНК в міжнародному туризмі.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів :

ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями* / за заг. ред. І.Л. Сазонця. Дніпро, 2023. С. 55 – 65

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

Теоретико-прикладні аспекти менеджменту міжнародного туризму

Тема 5. Менеджмент в сфері міжнародного туризму: теоретичні аспекти

1. Особливості інтеграційних процесів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму.
2. Вимоги щодо управління комплексом міжнародного туризму в інтеграційних умовах.
3. Особливості концепції маркетингового менеджменту. Визначення основних інструментів менеджменту.
4. Розробити самостійно план менеджменту туристичного підприємства / туристичного напрямку з використанням сучасних інструментів маркетингу.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.
2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.
3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.
4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.
5. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями* / за заг. ред. І.Л. Сазонця. Дніпро, 2023. С. 55 – 65

Тема 6. Сутність управління в міжнародному туризмі

1. Сутність та класифікація підприємств сфери міжнародного туризму.
2. Організація діяльності підприємств міжнародного туризму в Україні. Нормативно-правові вимоги щодо організації підприємницької діяльності, ведення та припинення.
3. Вимоги до здійснення діяльності в сфері міжнародного туризму в

Україні. Основні вимоги щодо ведення бізнесу в міжнародному туризмі в світі.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

Тема 7. Інструменти управління підприємствами з надання послуг міжнародного туризму

1. Управління підприємствами галузі міжнародного туризму на сучасному етапі економіко-політичного розвитку України.

2. Конкурентоспроможність підприємств міжнародного туризму. Дослідження основних складових конкурентоспроможності в міжнародному туризмі. Визначити моделі конкурентоспроможності на прикладі конкретних підприємств.

3. Дослідити основні інформаційні технології, які застосовуються в управлінні міжнародним туризмом в світі та в Україні. Розглянути їх функціональні переваги та їх економічну доцільність.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів :

ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших складових сфери міжнародного туризму.

1. Провести моніторинг інформаційних технологій, що використовуються підприємствами з міжнародного туризму: глобальні розподільні системи; комп'ютерні системи бронювання, інформаційні системи управління; електронні інформаційні системи. Надати їх характеристику та доцільність застосування.

2. Аналіз застосування інформаційних технологій в сучасній практиці автоматизації діяльності туристичних підприємств.

Рекомендована література:

1. Джинджоян В.В., Корнеєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

5. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями* / за заг. ред. І.Л. Сазонця. Дніпро, 2023. С. 55 – 65.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК)

1. Основні поняття й сутність економіки міжнародного туризму.
2. Ретроспектива становлення міжнародного туризму як галузі світової економіки.
3. Основні туризмологічні концепції та економічні теорії відносно міжнародного туризму як економічного феномену.
4. Класифікація міжнародного туризму.
5. Фактори розвитку міжнародного туризму.
6. Економічні функції міжнародного туризму.
7. Витрати і доходи в міжнародному туризмі.
8. Характеристика туристичного споживання.
9. Мультиплікативний ефект в міжнародному туризмі: сутність та значення.
10. Структура глобального ринку міжнародного туризму.
11. Сучасні тенденції розвитку світового туристичного ринку.
12. Основні закономірності глобального розподілу туристичних потоків.
13. Макроекономічна конкуренція на глобальному туристичному ринку.
14. Двостороння та багатостороння співпраця у міжнародному туризмі: функції та форми.
15. Міжнародні туристичні організації: сутність діяльності та вплив на економічний розвиток галузі міжнародного туризму на світовому та локальних рівнях.
16. Регіональні туристичні організації: функції та вплив на розвиток міжнародного туризму.
17. Сутність механізму функціонування індустрії міжнародного туризму.
18. Складові елементи механізму функціонування індустрії міжнародного туризму.
19. Економічні функції кожного з елементів механізму функціонування міжнародного туризму.
20. Учасники ринку послуг міжнародного туризму.
21. Характеристика туристичної послуги в міжнародному туризмі.
22. Сутність та структура виробництва туристичного продукту в міжнародному туризмі.
23. Економічні основи ціноутворення в умовах глобалізації ринку.
24. Характеристика і особливості функціонування франчайзингу в міжнародному туризмі.
25. Макроекономічні показники розвитку індустрії міжнародного туризму в Україні: кількісні та якісні показники.
26. Особливості менеджменту в міжнародному туризмі.
27. Види менеджменту в міжнародному туризмі.
28. Структуризація менеджменту міжнародного туризму.
29. Основні види менеджменту в туризмі: функціональний та типологічний.

30. Класифікація напрямів менеджменту в міжнародному туризмі.
31. Функції менеджменту та їх інтерпретація у міжнародному туризмі.
32. Зовнішнє і внутрішнє середовище в міжнародному туризмі.
33. Фактори зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу в міжнародному туризмі.
34. Визначення факторів внутрішнього середовища організацій, які надають послуги міжнародного туризму.
35. Інструменти аналізу факторів впливу на розвиток міжнародного туризму.
36. Сутність управління міжнародним туризмом.
37. Особливості управління міжнародним туризмом на глобальному, макро-, мезо- та мікро-рівнях.
38. Елементи системи управління суб'єктами міжнародного туризму.
39. Методи управління міжнародним туризмом на всіх рівнях.
40. Методологія управління міжнародним туризмом на трьох рівнях управління.
41. Сутність та особливості державного управління міжнародним туризмом в Україні.
42. Інструменти державного управління міжнародним туризмом в Україні.
43. Механізми підтримки економічного розвитку індустрії міжнародного туризму.
44. Особливості управління внутрішнім середовищем підприємств в сфері міжнародного туризму.
45. Теоретико-методологічні аспекти управління міжнародним туризмом.
46. Загальна характеристика суб'єктів індустрії міжнародного туризму.
47. Менеджмент туристичних операторів та туристичних агенцій в міжнародному туризмі.
48. Менеджмент міжнародних транспортних туристичних перевезень.
49. Менеджмент підприємств харчування у міжнародному туризмі.
50. Менеджмент гостинності у міжнародному туризмі.
51. Бізнес-моделювання в управлінні підприємствами міжнародного туризму.
52. Використання інформаційних технологій у процесах управління підприємствами міжнародного туризму.